

Δίνει εξετάσεις με βάση το δεκάξι

Του ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΠΑ

Το άρθρο 16 είναι ίσως το σημαντικότερο, μετά τις δημοτικές εκλογές, «κρας-τεστ» για τον Γ. Παπανδρέου, αφού για τους συνεργάτες του αποτελεί «προσωπικό στοίχημα για την αξιοπιστία και το ηγετικό εκτόπισμά του».

Η διαδικασία αξιολόγησης της τακτικής του ΠΑΣΟΚ στο ζήτημα της αναθεώρησης του Συντάγματος δεν έχει ολοκληρωθεί, καθώς η δοκιμασία είναι ακόμη σε εξέλιξη. Τα κορυφαία στελέχη του ΠΑΣΟΚ, ωστόσο, έχουν αρχίσει να αναλύουν τα πρώτα αποτελέσματα:

*Όσοι επιδοκιμάζουν τη στάση του Γ. Παπανδρέου επισημαίνουν ότι «ο πρόεδρος με την άρνησή του να υποκύψει στις πιέσεις απαντά σ' εκείνους που τον κατηγορούν για λαϊκισμό, και ταυτοχρόνως διασκεδάζει την περιρρέουσα εντύπωση σύμφωνα με την οποία τα κόμματα εξουσίας όταν είναι στην αντιπολίτευση υιοθετούν ακρίτως κάθε διαμαρτυρία. Μένει συνεπής κι αυτό θα του το αναγνωρίσουν οι πολίτες».

Η επιδίωξη, όπως ομολογούν στην Χαρ. Τρικούπη, είναι να «κλείσει» η ψαλίδα μεταξύ Καραμανλή και Παπανδρέου. Όπως εξηγεί στην «Κ.Ε.» μέλος της πράσινης κυβέρνησης «φιλοδοξούμε να αναδείξουμε την απόσταση που χωρίζει τον Κ. Καραμανλή από τον Γ. Παπανδρέου στον τρόπο που αντιλαμβάνονται τον ηγετικό ρόλο: Ο πρωθυπουργός αναδιπλώνεται κάθε φορά που βρίσκει εμπόδια, ο Γιώργος επιμένει στη γραμμή του, ακόμη και κόντρα στο στενό κομματικό συμφέρον».

*Οι διαφωνούντες ωστόσο επιμένουν: «Καλή είναι η συνέπεια, αλλά το να υποτιμάς τις διαθέσεις της κοινωνίας, μέρους της βάσης σου, των πιο δυναμικών ομάδων της εκπαίδευσης και της ανανεωτικής αριστεράς -με την οποία μάλιστα επιθυμείς να συνεργαστείς- δείχνει ότι κινείσαι ερήμην των παραγόντων που δίνουν τον τόνο στις εξελίξεις». Επιπλέον, οι ίδιοι παράγοντες δεν κρύβουν την ανησυχία τους για τη συγκυρία: «Το ζήτημα για ένα κόμμα εξουσίας δεν είναι η δικαίωσή του σε βάθος χρόνου αλλά η διαμόρφωση πλειοψηφιών εδώ και τώρα», λένε χαρακτηριστικά.

*Υπάρχει, τέλος, και μια τρίτη κατηγορία στελεχών, η οποία συνεπικουρούμενη από επικοινωνιολόγους εστιάζει την κριτική της στο μήνυμα που εκπέμπει ο Γ. Παπανδρέου όχι μόνο για το άρθρο 16 αλλά και γενικότερα. «Ένα μήνυμα που γεννάει αμφιβολίες για την τοποθέτησή του στο δίπολο κλασικός νεοφιλελευθερισμός-κλασική σοσιαλδημοκρατία», όπως εξομολογείται στην «Κ.Ε.» πρώην υπουργός. Και προσθέτει: «Η ταύτιση με τη Ν.Δ. σ' ένα θέμα που απασχολεί την κοινωνία παράγει συγχύσεις ως προς το ιδεολογικό στίγμα του».

Όπως συνάγεται, το δίλημμα που ταλανίζει την Χαρ. Τρικούπη σχετικά με το δρόμο που θα ακολουθήσει ο Γ. Παπανδρέου μέχρι τις εκλογές είναι: Συνέπεια πάση θυσία, έστω κι αν караδοκεί ο κίνδυνος απομόνωσης, ή αντιδεξιά ρητορική, ευρύχωρες θέσεις και, όπου χρειάζεται, συμβιβασμοί; Ο αρχηγός του ΠΑΣΟΚ στην περίπτωση του άρθρου 16 φαίνεται να διαλέγει την πρώτη εκδοχή.

-Ωστόσο, η άλλη πλευρά επισημαίνει πως «δεν ήταν το ίδιο άκαμπος και σε άλλα ζητήματα για τα οποία επίσης είχε δεσμευτεί στο παρελθόν. Για παράδειγμα, αν και είχε ταχθεί υπέρ του πλήρους διαχωρισμού Κράτους-Εκκλησίας, σήμερα έχει μετακινηθεί και απλώς προτείνει ορισμένες αλλαγές που δεν αγγίζουν τον πυρήνα του προβλήματος».

Η ηγετική επάρκεια του Γ. Παπανδρέου τελικά θα κριθεί:

*Από το πώς θα διαχειριστεί την επαπειλούμενη κρίση στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ με αφορμή το άρθρο 16. Κατά την άποψη του Δ. Ρέππα οι ενδείξεις προσώρας δεν προοιωνίζονται βαθύ ρήγμα, αφού οι διαφωνούντες δεν θα είναι πολλοί και ο Ευ. Βενιζέλος δεν δείχνει ότι θέλει κίνημα αμφισβήτησης με μονιμότερα χαρακτηριστικά.

*Από το αν θα περάσει στο εκλογικό ακροατήριο την αντίληψη ότι ο σοβαρός ηγέτης δεν άγεται και φέρεται από τη συγκυρία και ότι δεν πρέπει να διστάζει να πηγαίνει κόντρα στο ρεύμα.

*Από το πόσο διακριτό σε σχέση με τη συντήρηση θα είναι το κυβερνητικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ. Πρώην υπουργός υπογραμμίζει στην «Κ.Ε.» : «Στρατηγική διαφωνία με τη δεξιά δεν συνιστούν ούτε η συμμετοχική δημοκρατία, ούτε οι ευαισθησίες για τους μετανάστες, ούτε οι ριζοσπαστικές θέσεις για τα ναρκωτικά. Όλα αυτά είναι στοιχεία απαραίτητα για ένα αριστερό κόμμα, αλλά δεν αρκούν. Το πόσο διαφορετικοί είμαστε θα φανεί από τις προτάσεις μας για την οικονομία, το κοινωνικό κράτος, την ανεργία».